

Міністерство освіти і науки України
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
Південноукраїнський центр професійного розвитку керівників та фахівців
соціономічної сфери

РОЗВИТОК КРЕАТИВНОСТІ ЯК РЕСУРСУ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ОСОБИСТОСТІ: ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ
04 квітня 2025 року**

ОДЕСА

УДК: 159.953:37.015.3:005.963

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Черненко Наталія Миколаївна - доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри освітнього менеджменту та публічного управління.

Соловейчук Олена Максимівна – фахівець Південноукраїнського центру професійного розвитку керівників та фахівців соціономічної сфери.

*Рекомендова вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський
національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
(протокол №14 від 24 квітня 2025 р.)*

Рецензенти:

Ольга ЗБАРСЬКА (Olga Zbarskaya) - доктор наук, експерт у галузі креативного потенціалу людини, член академії ACSW, член The Textbook & Academic Authors Association, засновник та президент компанії «OZCREDO», автор книг та підручників.

Осіпова Тетяна Юріївна - доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки Університету Ушинського

Розвиток креативності як ресурсу інноваційного потенціалу особистості: психолого-педагогічні аспекти: збірник матеріалів всеукраїнської науково-методичної конференції з міжнародною участю. Одеса : Університет Ушинського, 2025. 511 с.

До збірника увійшли матеріали всеукраїнської науково-методичної конференції з міжнародною участю, присвяченої різним психолого-педагогічним аспектам інноваційного потенціалу особистості, сучасним методам та формам організації освітнього процесу у закладах освіти різного рівня, розвитку креативного мислення під час підготовки здобувачів у закладах освіти.

Науковці висвітлюють питання щодо сучасних форм і методів розвитку креативності як ресурсу інноваційного потенціалу особистості.

Відповідальність за зміст матеріалів несуть їх автори.

© Університет Ушинського

потенціалу, що є необхідною умовою ефективної мистецької освіти в умовах сучасних викликів.

Список використаних джерел:

1. Масол Л.М. (2020). Інтегративні технології формування предметних компетентностей учнів початкових класів у процесі навчання інтегрованого курсу «Мистецтво». Мистецтво та Освіта, 2 (96), 2020, 2-9.
2. Масол Л.М. (2020). Інтеграція? Інтеграція. Інтеграція... Інтеграція! (Поліцентрична інтеграція змісту загальної мистецької освіти). Мистецтво та Освіта, 1 (95), 20-27.
3. Словник термінів і понять сучасної освіти (2020). уклад. : Л. М. Михайлова, О. В. Пагава, О. В. Проніна; за заг. ред. Л. М. Михайлової. Сєверодонецьк, 2020. 194 с.
4. Фрицюк В.А., Фрицюк М.Ф. (2021). Умови формування креативності майбутніх учителів музичного мистецтва. Педагогічна освіта: теорія і практика. Випуск 30, 384-398.

БАШАВЕЦЬ Наталія Андріївна

**РОЗВИТОК КРЕАТИВНОСТІ ВЧИТЕЛЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ЯК
РЕСУРСУ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ОСОБИСТОСТІ**

Сучасна освіта вимагає від учителя не лише глибоких професійних знань, а й здатності до креативного підходу в навчанні, гнучкості, нестандартного мислення, нестандартних рішень та здатності знаходити нові підходи до викладання. Окреслену проблему підіймали у своїх працях наступні науковці Башавець Н., Іваній І., Мусхаріна Ю., Мельнік А., Фаріонов В., Романенко В., Білогур В., Штурба В. та ін. [1; 2; 3].

Сучасне фізичне виховання потребує нових підходів, які відповідають потребам учнів та тенденціям суспільства.

Це особливо актуально для вчителів фізичної культури, адже вони мають не лише навчати дітей рухової активності в умовах НУШ, а й мотивувати їх до здорового способу життя, маючи головним засобом впливу фізичні вправи.

Креативність учителя фізичної культури – це основа для розробки нових авторських методик викладання фізичної культури, використання у професійній діяльності інтерактивних вправ, інноваційних технологій тощо.

Креативність стає важливим інструментом у педагогічній діяльності, адже допомагає зробити навчання цікавим, інтерактивним та ефективним.

Креативність у педагогіці – це здатність учителя виходити за межі традиційних методів навчання, адаптувати матеріал до потреб учнів НУШ, використовувати інноваційні технології та створювати комфортне освітнє середовище.

Ключові аспекти креативного підходу: гнучкість у навчанні – адаптація уроків під рівень підготовки та інтереси учнів, інтерактивність – використання сучасних методик, технологій, ігор, проєктного навчання, розвиток критичного мислення – залучення учнів до аналізу, дискусій, проблемного навчання, індивідуальний підхід – врахування особистих особливостей та стилю навчання кожного учня.

Розвиток креативного підходу до навчання можливий через впровадження сучасних методик: метод проєктного навчання – учні створюють власні проєкти, досліджують реальні проблеми у сфері фізичної культури та спорту, гейміфікація – впровадження ігрових елементів, челенджів, інтерактивних завдань пов'язаних з виконанням фізичних вправ, метод перевернутого класу – учні самостійно опрацьовують матеріал вдома, а на уроці працюють над практичними завданнями, брейнштормінг (мозковий штурм) – генерація ідей для вирішення певної проблеми у сфері фізичної культури та спорту, кейс-метод – аналіз реальних ситуацій і пошук нестандартних рішень, STEAM-освіта – інтеграція науки, технологій, інженерії, мистецтва та математики у навчальний процес.

Використання інновацій у розвитку креативності: диджитал-інструменти – інтеграція мобільних додатків (Kahoot, Mentimeter, Quizizz), інтерактивних платформ (Padlet, Google Classroom); театральні методи – рольові ігри, інсценізації, творчі презентації; візуалізація матеріалу – використання інфографіки, ментальних карт, сторітелінгу; міжпредметні зв'язки – поєднання різних дисциплін для створення комплексного бачення світу; VR/AR-технології – занурення в інтерактивне середовище для глибшого розуміння навчального матеріалу.

Креативний підхід до викладання фізичної культури сприяє: підвищенню мотивації учнів – навчання стає цікавим і надихає до самостійного пошуку знань; формуванню критичного мислення – учні вчать аналізувати інформацію, робити висновки; розвитку комунікативних навичок – інтерактивні методи навчання сприяють співпраці; розширенню світогляду – креативне навчання стимулює допитливість і творчий підхід до проблем; формуванню стійкості до змін – учні набувають навичок адаптації до нових викликів.

Попри очевидні переваги, є певні труднощі у розвитку креативності вчителів фізичної культури та учнів: обмеженість ресурсів – недостатня кількість технологічних засобів у деяких школах; стереотипи традиційної освіти – опір змінам серед педагогів і адміністрації; перевантаженість учителів – нестача часу для розробки нових авторських методик; не всі учні готові до активного навчання – іноді школярі звикли до пасивного сприйняття інформації.

Тобто креативність – для вчителя фізичної культури це означає вміння урізноманітнювати уроки, використовувати інтерактивні методи, адаптувати вправи під різні вікові категорії, рівні фізичної підготовленості, індивідуальні можливості дітей та різні види фізичної активності. Сучасна освіта вимагає від

вчителя фізичної культури не лише фахових знань, а й творчого підходу до навчання, уміння застосовувати інноваційні підходи, щоб мотивувати учнів до активного здорового способу життя.

Використання інноваційних методик і технологій дозволяє зробити уроки фізичної культури більш цікавими, ефективними та мотивуючими. Інновації сприяють розвитку фізичних здібностей учнів, соціальних навичок та формуванню здорового способу життя.

Фізична культура – є унікальним предметом, який не лише сприяє фізичному розвитку учнів, а й формує важливі соціальні навички, такі як комунікація, співпраця, лідерство, відповідальність і вміння працювати в команді. Уроки фізичної культури створюють природне середовище для розвитку цих компетенцій через спортивні ігри, змагання, естафети та групові завдання.

Наприклад, під час спортивних ігор, командних змагань, естафет і групових завдань учні вчаться комунікувати, співпрацювати, зміцнювати взаємодію між учнями, допомагати один одному та ухвалювати рішення, формувати лідерські навички, толерантність та повагу до інших через спортивну етику, включати рефлексію після заходу – обговорювати, що вдалося, а що можна покращити.

Це сприяє їхній соціалізації, підвищенню самооцінки та кращій адаптації у суспільстві.

Щоб ефективно розвивати соціальні навички учнів, можна використовувати спеціальні вправи та ігри, які сприяють командній роботі, комунікації та лідерству.

Наприклад, вправа "Сліпий провідник" сприяє розвитку довіри, комунікації та співпраці (один учень із зав'язаними очима має пройти смугу перешкод, орієнтуючись лише на голосові підказки свого партнера).

Розвиток соціальних навичок можна значно підсилити завдяки сучасним педагогічним методикам та технологіям: використання інтерактивних технологій; фітнес-додатки та онлайн-платформи – спільні спортивні виклики (наприклад, "30 днів активності") допомагають розвивати командний дух; VR ігри та доповнена реальність (AR) – створюють можливості для інтерактивного командного навчання; цифрові таблиці досягнень – допомагають учням відстежувати прогрес і мотивують підтримувати однокласників, методика "Спорт через культуру" – залучення елементів театру, музики, історії спорту в навчання: інсценування спортивних подій або рольові ігри на тему відомих спортсменів; поєднання хореографії та гімнастики для розвитку ритму й командної взаємодії; створення командних флешмобів, які об'єднують учнів; спортивні соціальні проекти; організація благодійних забігів, марафонів та спортивних заходів – навчає співпраці, відповідальності та соціальної активності; наставництво – старші учні допомагають молодшим освоювати нові навички, що сприяє згуртованості та підтримці один одного; еко-спорт – акції

"Чистий парк" чи "Пробіжка заради природи", що навчають соціальної відповідальності.

Приклади успішних міжнародних практик: Фінляндія – інтеграція фізичної активності у весь навчальний день (рухливі перерви, спільні заняття спортом для вчителів і учнів); США – програми "Sport & Leadership", де фізична культура використовується для розвитку лідерства та соціальних навичок; Японія – уроки фізичної культури включають виховання дисципліни, поваги та командного духу через традиційні бойові мистецтва; Нідерланди – система "Sport for All", де кожен учень бере участь у командній активності незалежно від рівня фізичної підготовки.

Висновки. Уроки фізичної культури – це унікальна платформа для розвитку комунікативних та соціальних навичок учнів. Інтерактивні методики, командні ігри, інноваційні технології та залучення дітей до соціальних проєктів дозволяють виховувати відповідальних, впевнених і соціально активних громадян України.

Креативність у професійній діяльності вчителя фізичної культури – це ключ до якісної та сучасної освіти. Використання інноваційних підходів, інтерактивних методик і технологій допомагає зробити навчання ефективнішим та цікавішим. Креативний учитель фізичної культури здатен мотивувати учнів, розвивати їхнє критичне мислення, сприяти їхньому саморозвитку та успішній соціалізації. Креативність у його діяльності – це не просто методика, а стиль мислення, що відкриває двері до якісної освіти майбутнього.

Список використаних джерел:

1. Атаманюк С. І., Башавець Н.А., Тітова Г. В., Соляник Д. Г. Сучасна парадигма управління сферою фізичної культури і спорту *OLYMPICUS* 2024.С.32-38.
2. Башавець Н.А., Фаріонов В.М., Романенко В.В., Білогур В.Є., Штурба В.В. Особливості фахової підготовки майбутнього вчителя з фізичної культури «*Наука і техніка сьогодні*» (Серія «Педагогіка», Серія «Право», Серія «Економіка», Серія «Фізико-математичні науки», Серія «Техніка»): журнал. 2023. № 13(27) 2023. С. 438-451.
3. Башавець Н., Іваній І, Мусхаріна Ю., Мельнік А. Еволюція та перспективи вдосконалення професійної освіти в галузі фізичної культури та спорту в Україні *Наукові записки БДПУ* Серія: Педагогічні науки. Вип. 1. 2023. С.247-255.

ЗМІСТ

АКУЛЕНКО Ірина Анатоліївна Творчість і навчально-дослідницька діяльність школярів в освітньому процесі з математики	3
АНДРЮЩЕНКО Ірина Сергіївна STEM-освіта як складова процесу модернізації системи освіти в Україні	5
АРНАУТОВА Лариса Валентинівна Формування креативного мовлення у дітей з затримкою психічного розвитку	8
БАБАЧУК Юлія Михайлівна Психолого-педагогічні умови розвитку рухової творчості дітей старшого дошкільного віку	11
ВАНСУК Mykyta Developing Creativity In Students	14
ВАНСУК Olena Development Of Personal Creativity	18
БАЛАКІРЄВА Вікторія Анатоліївна Розвиток креативного мислення майбутніх учителів початкової школи як передумова результативної професійної діяльності	22
БАРТЄНЄВА Ірина Олександрівна Теоретичний аспект створення креативного освітнього середовища для розвитку креативності майбутніх учителів	24
БАТЮК Наталія Орестівна Формування креативності майбутніх учителів мистецьких дисциплін через усвідомлення символічної образності української культурної спадщини	27
БАШАВЕЦЬ Наталія Андріївна Розвиток креативності вчителя фізичної культури як ресурсу інноваційного потенціалу особистості	31
BEREZOVSKA Liudmyla Creative Development Of A Preschool Child Through Artistic And Speech Activities	35
БИКОВА Світлана Валентинівна Креативність як ключовий фактор успішності особистості та інноваційного розвитку	37
БОЙКО Володимир Васильович Визначна роль креативного мислення при розв'язанні нетипових проблем	40
БОНДАРЕНКО Ірина Геннадіївна Теоретичні аспекти розвитку креативних здібностей студентів	42
БОРТОВ Андрій Сергійович Розвиток креативності як фактор підвищення психологічної стійкості особистості	46
БРИНЗА Ірина Вячеславівна, ЧЕРНЕНКО Наталія Миколаївна Креативність як важлива складова професійного розвитку здобувачів освіти	49
БУЗДУГАН Олена Анатоліївна Креативність як складова діяльності майбутнього вчителя східних мов	52
BULGAKOVA Valentyna Factors of Creativity Development	55